

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1653/2022
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Радовић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарства привреде, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 900/20 од 23.06.2021. године, у седници одржаној дана 21.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 900/20 од 23.06.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2043/19 од 10.10.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизиског поступка у износу од 45.922,40 динара у року од осма дана од дана пријема одлуке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2043/19 од 10.10.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да у корист тужиље уплати премије за добровољно пензијско осигурање код Друштва за управљање добровољним пензијским фондом „Delta Generali“ а.д. Београд, рачун број ..., у износу од 92.112,00 динара са законском затезном каматом почев од 25.07.2016. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 119.933,44 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 900/20 од 23.06.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да у корист тужиље уплати премије за добровољно пензијско осигурање код Друштва за управљање добровољним пензијским фондом „Delta Generali“ а.д. Београд, рачун број ..., у износу од 92.112,00 динара са законском затезном каматом почев од 25.07.2016. године до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 119.933,44 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 61.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи на основу члана 404. ЗПП.

Тужена је дала одговор на ревизију. Трошкове је тражила.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код Агенције за приватизацију, на пословима ... . Решењем тужене број ...-.../... од 25.11.2016. године, тужиљи је отказан уговор о раду услед организационих промена, уз исплату отпремнине. Агенција за приватизацију је дана 27.03.2008. године, донела одлуку број 10-909/08 којом се обавезала да у име и за рачун запослених у Агенцији врши уплату средстава за добровољно пензијско осигурање код Друштва за управљање добровољним пензијским фондом, које запослени сам одабере до висине неопорезиваног износа на доходак грађана. Агенција за приватизацију је са добровољним пензијским фондом „Delta Generali“ Београд, 05.06.2008. године закључила Уговор о уплати пензијског доприноса којим су уговорне стране регулисале међусобне односе сходно Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима. Тужиља је 18.06.2008. године закључила Уговор о чланству у добровољном пензијском фонду „Delta Generali“ а.д. Београд и Агенција за приватизацију тужиљи је уплаћивала премију у фонд на индивидуални рачун тужиље у периоду од јула 2008. године до децембра 2014. године, као и за април 2015. године. Агенција за приватизацију је 27.01.2016. године донела одлуку којом је ставила ван снаге претходну одлуку од 27.03.2008. године. Пема налазу вештака економско-финансијске струке у периоду од 01.08.2013. године до 01.02.2016. године, било је укупно 30 периода за уплату средстава за добровољно пензијско осигурање, извршено је 14 уплата за тужиљу по неопорезивим износима у укупном износу од 74.467,00 динара и остало за наплату још 16 месечних износа, што укупно износи од 92.112,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да се Агенција за приватизацију, код које је тужиља била запослена до престанка радног односа, а чије је обавезе на основу члана 31. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС“, бр. 112/15) преузело Министарство надлежно за послове привреде, Уговором о уплати пензијских доприноса од 05.06.2008. године обавезало на уплату добровољних пензијских доприноса на рачун запослених и та је обавеза постојала до доношења одлуке од 27.01.2016. године када је обавеза Агенције из одлуке од 27.03.2008. године стављена ван снаге, а како је принцип добровољности уплате био искључен све до доношења наведене одлуке 2016. године, закључио да је основан тужбени захтев тужиље за уплату премије за добровољно пензијско осигурање у висини према налазу и мишљењу вештака.

Другостепени суд је на основу члана 32. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији, члана 119. став 5. Закона о раду, члана 41. и 57. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима преиначио првостепену пресуду уз закључак да у конкретном случају није постојала законска обавеза послодавца да тужиљи плаћа премије за добровољно пензијско осигурање, нити је постојала обавезујућа норма ни у Колективном уговору, а ни у Уговору о раду на основу које би послодавац био у обавези да плаћа премије за добровољно додатно пензијско осигурање, већ је постојала само једнострана одлука послодавца да то чини, па члан добровољног пензијског фонда коме послодавац престане да уплаћује допринос у добровољни пензијски фонд може да настави са уплатама сам или да престане да врши уплату.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом тужиље указује да је преиначењем првостепене пресуде другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 119. став 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05) прописано је да послодавац може запосленима уплаћивати премију за добровољно додатно пензијско осигурање, колективно осигурање од последица незгода и колективно осигурање за случај тежих болести и хирушких интервенција, а у циљу спровођења квалитетне додатне социјалне заштите.

Одредбом члана 41. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник РС“, бр. 85/05 и 31/11) прописано је да пензијски допринос у добровољни пензијски фонд уплаћује: 1. физичко лице, или друго физичко, односно правно лице за рачун физичког лица; 2. организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом; 3. послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање.

Одредбом члана 57. Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, прописано је да се послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски план и закључити уговор са друштвом за управљање којим се организатор обавезује да врши уплате пензијског доприноса за рачун запослених, односно чланова синдиката и да плаћа накнаду за услуге у друштву за управљање, а друштво за управљање се обавезује да улаже прикупљена новчана средства и омогући повлачење и располагање акумулираним средствима члановима плана.

Одредбом члана 149. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да када неко уговори у своје име потраживање у корист трећег, трећи стиче сопствено и непосредно право према дужнику, ако није што друго уговорено или не произилази из околности посла, а ставом 2. истог члана да уговарач има право захтева да дужник изврши према трећем оно што је уговорено у корист тог трећег лица.

С обзиром на изложено, уговор о добровољном пензијском осигурању представља уговор у корист трећег закључен између послодавца и осигуравача по коме се врши уплата пензијског доприноса за рачун запослених. Запослени је треће лице у чију корист је уговорено осигурање и активно је легитимисано да на основу члана 149. ЗОО и члана 119. Закона о раду и појединачног Колективног уговора, непосредно захтева да се изврши обавеза која је у његову корист уговорена. Иако добровољно пензијско осигурање није законска обавеза већ се добровољно ступа у уговорни однос, од момента закључења уговора, уговорне стране морају поштовати уговорене обавезе јер уговор у супротном не би имао сврху. Стога запослени у чију корист се закључује уговор има непосредно право да тражи од послодавца уплату премија. Имајући у виду правну природу уговора о добровољном пензијском осигурању, одредби наведених закона и чињеницу да је тужени закључио Уговор о добровољном пензијском осигурању са добровољним пензијским фондом „Delta Generali“ Београд, према коме је био у обавези да уплаћује доприносе за добровољно пензијско осигурање за тужиљу, то је основан тужбени захтев за уплату неисплаћених 16 месечних износа у износу од 92.112,00 динара. Стога је Уговор од 05.06.2008. године и даље био на снази све до доношења одлуке Агенције 27.01.2016. године.

Тужиља је успела у поступку по ревизији па јој, на основу члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. Закона о парничном поступку, према опредељеном захтеву припадају трошкови на име састава ревизије 18.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања те парничне радње („Службени гласник РС“ бр. 37/21 од 14.04.2021. године), таксу на ревизију од 11.168,96 динара и таксу на одлуку по ревизији од 16.753,44 динара, на основу важеће Таксене тарифе.

Захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер тужени није ни успео у поступку.

Из изнетих разлога, а на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа- судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**